

HORUS, DE HEER VAN HET VUUR

19 oktober 1973

Goedenavond, vrienden.

Wij zijn niet alwetend of onfeilbaar, denkt dus zelf na over alles wat wordt besproken. Ons onderwerp voor heden dient van meer geestelijke aard te zijn. Ik zette erboven:

HORUS, DE HEER VAN HET VUUR

U vraagt zich natuurlijk af wat dit betekent. Horus kent u allen: de zoon van de rijzende zon. Maar wat de meesten van u waarschijnlijk niet weten, is, dat deze Horus gelijktijdig staat voor de kracht van gloed, van vuur en zelfs ook vaak voor bepaalde krachten van het leven. Daarom wordt hij wel de heer van het vuur genoemd. De Egyptenaren dachten zelfs dat wanneer een bijzonder elan bij de mensen wenselijk was, het goed was een bezwering te richten op deze Horus. Een deel van de Egyptische magie gebruikt deze Horus zelfs om bv. legers een bijzonder fanatieke inslag te geven en zo overwinningen te behalen. Het zal u duidelijk zijn dat fanatisme, volgens ons in de orde, uit den boze is. Maar wij allen hebben te maken met invloeden als die, welke men in Egypte wel door Horus probeerde weer te geven.

Wij leven allen in een wereld, waarin ondergang en opkomst van licht, leven en besef een rol speelt. Deze voortdurende wisselwerking, die zich ook in ons afspeelt, brengt dan een groot aantal problemen met zich mee, sommige van emotionele, andere van meer filosofische aard. Wat de emotionele problemen betreft: wij kunnen bv. heel moeilijk van het verleden afscheid nemen. Wij willen de tradities van het jaar 1000, als het even kan, ook nu nog handhaven, terwijl wij gelijktijdig voorbereid wensen te zijn op de ontwikkelingen, zoals die volgens ons over rond 2 eeuwen zullen ontstaan. Menselijk en geestelijk zien wij steeds weer hetzelfde: enerzijds zullen wij ons, wanneer wij dezen kennen, beroepen op onze eerste incarnaties in de stof, anderzijds wenst men zich als mens reeds op aarde bezig te houden met alles wat in de hoogste sferen thuis behoort.

Een wat wonderlijk proces, wat zich zo afspeelt. De emotionele stuwung in deze richting ligt volgens mij voornamelijk in het voortdurend vermoeden van een betere toekomst. Wij hebben niet de neiging gemakkelijk van alles afstand te doen van leven, bezit, of bereiking, zelfs wanneer dezen niet werkelijk waardevol waren. Zeker, er zijn dichters geweest op aarde die het heel mooi wisten te zeggen. Zo schrijft bv. Omar Khayyám op een gegeven ogenblik: Wanneer je dansende voeten voorwaarts snellen tussen de gasten, die als sterren op het gras staan en je passeert de plaats, waar ik eens gestaan heb, keer dan een glas voor mij om. Hij neemt genoeg met een plengoffer, met het feit dat men zich even zijn bestaan zal herinneren. Maar voor de meeste mensen is dit tevreden zijn met een enkel herinnerd worden niet denkbaar.

Een ander schrijft dan ook: Hier heb ik gestaan. En als de tijden voorbij zijn gegaan, nog steeds zal ik hier staan en men zal zeggen: ziet, hier is hij zijn weg begonnen. Dat laatste is het "streberische" dat alles zich tot eigen wil maken en toch steeds weer zichzelf voorhoudt, dat aan de andere kant van de heuvel het gras groener zal zijn. Deze emotie heeft natuurlijk in de gehele bewustwordingsgang een grote invloed. Wij weten dit zelfs meestal niet zo goed, omdat wij dergelijke zaken nu eenmaal niet beredeneren. Wij hebben eenvoudig het gevoel: dat moet beter zijn, dat kan anders. Wij willen niet dat, wat is - al willen wij het behouden als een kostbare herinnering. Wij willen geen afstand doen van het verleden, maar wij willen steeds erbij bouwen.

Er staat een heel aardig herenhuis in Engeland langs de Theems. Eens begon dit zijn bestaan als een soort 5-kamerwoning - wat voor die tijd wel zeer bescheiden was, zelfs voor een armere landjonker. De familie werd rijker en heeft bijgebouwd, bijgebouwd. Het oorspronkelijke huisje

is nog deel van het geheel, maar je ziet het niet meer terug. Het geheel is op het ogenblik nog steeds een statig buitenhuis met - schrik niet - 127 vertrekken. Maar wanneer je achter het nieuwe front kijkt, wat men ervoor bouwde, vind je al die uitbreidingen nog steeds terug. Daardoor is het gehele gebouw een doolhof, waarin alleen een ingewijde de weg kan vinden. Maar een logee die naar zijn slaapkamer gaat zonder gids, heeft grote kans voorlopig een tijd te moeten dolen in de verten van deze uitgebreide woning zonder zijn doel te kunnen bereiken.

In ons is het vaak ongeveer hetzelfde: wij willen geen afstand doen. Wij willen niet alleen maar leven met vandaag. Wat gisteren is geweest, zo zouden wij moeten redeneren, heeft vandaag mogelijk gemaakt. Dit blijkt echter steeds weer iets wat wij redelijk wel kunnen beseffen, maar wat wij emotioneel gelijktijdig niet kunnen aanvaarden. Vandaar ook waarschijnlijk dat bijna eenieder te gelegener tijd zit te zeuren over die goede oude tijd toen de mensen veel beleefder waren, toen het leven veel rustiger was, toen de natuur nog schoner was. Kortom: iedereen en alles was veel beter en had het beter. Alleen verhongerden er toen nog meer mensen dan nu, de kindersterfte was groter en ook oude mensen moesten gemeenlijk zelf maar zien hoe zij het zouden redden. Maar daarover spreekt men dan niet. Deze emotionaliteit brengt ons naar ik meen ook innerlijk vaak tot het pretenderen van zaken die wij nog niet waar kunnen maken. Wij proberen met onze middelen van vandaag iets waar te maken, wat bv. eerst een vijftal generaties verder realiseerbaar zal zijn. Lukt ons dit niet, dan voelen wij ons terneergeslagen en zeggen mistroostig: wij bereiken ook niets. Waarbij wij gevoegelijk denken dat wij reeds iets bereikt hebben, n.l. ons vermogen te leven in het heden en gebruik te maken van onze huidige bewustwording om te beseffen hoe wij verder moeten streven.

Een tweede probleemstelling is meer filosofisch. De mens is dan geneigd zich af te vragen: bestaat de wereld nu, omdat ik deze denk, of denk ik, omdat de wereld bestaat? Dit zal men nooit vol kunnen houden, vooral het laatste niet. Want wie rond zich schouwt in deze wereld, die voor hem bestaat, zal steeds weer mensen daarin zien, die nooit schijnen te denken... Vaak gaat men in zijn overwegingen er van uit: het is mijn besef, dat de wereld maakt. Ook hier is sprake van eenzelfde vreemde stuwkracht in ons wezen, die ons er niet alleen toe dwingt onszelf centraal te stellen in alle gebeuren, maar die ons ertoe schijnt te dringen onszelf tot medeschepper te maken - wat in onszelf toch vaak weer wel een mogelijkheid zal zijn.

Horus wordt in bepaalde filosofieën aangehaald als de heer van de innerlijke ontwikkelingen. Uit een van die beschouwingen zou ik graag een stukje citeren:

In de mens, in zijn lijf zowel als in zijn geest, is een volledig replica aanwezig van de totaliteit van de schepping. Al wat buiten je gebeurt, kan ook in je gebeuren, al wat er in je gebeurt, kan ook buiten je waar worden. Het is deze verwisselbaarheid tussen dat wat je bent, en datgene wat je buiten jezelf erkent, waardoor de magie van het leven mogelijk is en de innerlijke bewustwording gelijktijdig een werelderkenning in zal houden. Wat dus niet van mijzelf stamt, maar een citaat is. Toch illustreert ook dit citaat iets van het eigenaardige denken, dat de mensen en zelfs hun innerlijke processen vaak beheerst, het besef: Ik kan niet de mindere zijn.

Wij gaan met dit alles haast onwillekeurig in de richting van de stellingen van theosofen en rozenkruisers, die stellen: vroeger zijn er grote entiteiten geweest, die zich verdeelden en ons zo bezielde. Wij kunnen het ook meer maconniek bezien en spreken over de Adam Kadmon, zeggende: er is maar één werkelijke mens. Dat is de oervorm. Uit deze mens zijn wij allen bezielde. De Adam is uiteengevallen in allemaal kleine stukjes en worstelt nu terug naar de eenheid. Wat alles als stelling erg mooi is en bovendien voor de mens een stimulans kan betekenen om zichzelf nog wat meer waar te maken.

Maar is een dergelijk beeld ook realistisch? Wanneer dat, wat in mij is, even belangrijk is, als alles wat ik buiten mij erken, terwijl ik in een menselijke vorm besta, dan moet ik met mijn innerlijk ook die wereld buiten mij geheel kunnen beheersen en domineren. En welke mens kan dat?

Een mens wordt beheerst door zijn wereld. Hij kan zich voor een deel van deze overheersing losmaken, ongetwijfeld is dat waar. Een mens kan voor een deel in zich een besef en een wil tot stand brengen, waardoor hij van de uiterlijkheden van die wereld wat onafhankelijker wordt en bepaalde delen van die wereld a.h.w. langs zich naar het onbekende laat verdwijnen, terwijl hij uit dat leven alleen nog maar als ervaring en beleving aanvaardt, wat in hem een antwoord kan vinden. De gehele situatie is dan in feite gebaseerd op de kracht in de mens, waardoor hij kan selecteren in zijn beleven uit de wereld en niet op een innerlijke kracht van de mens, waardoor hij zijn wereld beheersen kan.

Wat is dan de kracht, die wij daartoe nodig hebben? Het antwoord luidt gemeenlijk: besef plus wilskracht. Maar wilskracht is gemeenlijk een kwestie van begeren en beseffen. De erg wilskrachtige mensen zijn altijd weer mensen die iets boven alles begeren. Wanneer het eropaan komt, blijkt, dat hun begeren, waaraan zij alles willen offeren, neerkomt op een meer zijn dan anderen. Mogelijk klinkt dit hatelijk, maar in de menselijke wereld komt het daarop meestal toch aan. U kunt dit zelfs in de spelletjes in de kamer van het land mooi geïllustreerd zien. Voor de rest dienen wij ons af te vragen wat een mens tijdens het stoffelijke bestaan vooral van node heeft. Het antwoord luidt dan, dat wij allereerst en vooral levenskracht nodig hebben. En daar zien wij dan het magische begrip van Horus als kracht weer opduiken. Hij is de zoon van de rijzende zon, datgene wat onthult en kenbaar maakt, de kracht die waarheid brengt, maar ook verschrikkelijk kan worden. Wij kunnen de zon niet zonder meer in de ogen zien, zo zingt een oude priester. Wij kunnen de jonge zon met het blote oog aanschouwen. Horus, u ervaren wij, uw vader aanschouwen wij. Maar wanneer de levende zon langs de hemel reist, zo teistert en verblindt zij ons. Wagen wij het de gang van de zonnewagen te aanschouwen, zo worden wij met blindheid geslagen.

Ik zou dit in mijn zin als volgt willen interpreteren: Rond ons is een grote werkelijkheid en deze werkelijkheid is voor ons onaantastbaar. Maar er is ook een kenbaar worden van die werkelijkheid, iets wat samenhangt met het vuur, met de kracht van leven en beseffen in onszelf. Om de oude termen nog te gebruiken: Indien Re langs de hemel gaat, zo is het de Horus in ons, die daarop respondeert. In ons kan het licht opgaan, dat in de kosmos altijd bestaat. Omdat het langzaam en voorzichtig opgaat, kunnen wij het zien, kunnen wij de krachten daarvan ontvangen en gebruiken. Wat ons meteen bij een magisch principe brengt: Wat ik aanschouw en besef, wordt mij eigen. Wat mij eigen is, is een macht die ik bezit. De macht, die ik bezit, berust op het deel, dat ik bewust ben van de wereld, waarin ik leef, etc. Het is jammer dat je dit aan bepaalde staatslieden niet kunt vertellen.... dat zouden zij toch niet begrijpen. Maar wie weet....

Hier komen wij aan een principe dat in magie en esoterie steeds weer een rol schijnt te spelen. Ik neem a.h.w. iets uit de wereld en ga dit in het licht, dat in mij leeft of ontstaat, bezien op zijn werkelijke waarde en betekenis. Omdat ik deze betekenis voortaan dan in mijzelf ken en buiten mij voortdurend zal constateren, ontstaat, volgens de wetten der magie, een gelijkheid van waarde tussen dat, wat in mij en dat wat buiten mij bestaat. Waardoor het geheel van mijn besef en willen, dan het besepte in het ik dermate zal kunnen beïnvloeden, zo gaat men dan verder, dat de waarden buiten mij, die daarmee identiek zijn geworden, door de wil in mij tot veranderen komen.

Wat ingewikkeld lijkt, maar toch betrekkelijk eenvoudig is, wanneer je het tot zijn essentie herleidt. Het komt erop neer, dat wie in een auto wil rijden, wel moet weten hoe hij de motor moet starten. Wanneer ik harmonie met mijn wereld wil erkennen, beleven en daarmee wil werken, zal ik eerst een besef moeten hebben voor de mogelijkheden, die er in mij bestaan en de waarden en mogelijkheden die er in de wereld bestaan. Ik moet dus zoveel weten over de wereld, dat in mijzelf a.h.w. een soort replica van die wereld kan ontstaan. Met welke in zich magische beschouwing wij toch weer heel dicht komen bij de filosofie.

Nu echter is het geen stellen meer dat de mens identiek is met de kosmos. Wat trouwens nogal wonderlijk aandoet, wanneer je er in de praktijk mee te maken krijgt. Er zijn mensen die je beet pakken en dan wijzen: kijk, hier zie je Mars, daar de Mercurius en daar de Waterman, de Maagd

enz. Of zij vragen je vriendelijk: houd je er wel rekening mee dat die plaats van je lichaam door Venus wordt geregeerd? Wie dergelijke stellingen huldigt, maakt al gauw van alle levensbeschouwing een warboel. Ik wil dus niet beweren dat de mens een werkelijke weerkaatsing is van een werkelijke kosmos. Ik stel alleen maar: In de mens is een besefsruimte, waardoor hij beelden van delen in de kosmos als deel van eigen wezen tot zich kan nemen. Zij zijn dan in hem voor hem even waar als buiten hem. Omdat die waarheid een waarheid is, die voor de mens weliswaar zuiver persoonlijk bestaat, maar die door hem naar buiten in de wereld geprojecteerd kan worden, zullen de projecties van de mens in de buitenwereld wel degelijk invloed krijgen en daarin kenbaar kunnen worden. Dat is dan het magische ervan.

Horus, heer van het vuur. Horus, symbool niet alleen van een werking der rijzende zon, maar vooral ook van de grote verandering.

In de filosofie en de magische beschouwingen vergeet men van een belangrijk aspect, dat toch door de natuur wordt gedemonstreerd: Wanneer de zon opkomt, verandert het landschap. Ik weet niet, of u tot de vroege vogels behoort. Maar indien dit het geval is, hebt u het volgende wel eens beleefd: Het is nacht. Het is koud, bitterkoud. Het is het koudste uur van de nacht. Opeens schijnt de hemel wat lichter, wat grijzer te worden. Even denk je, dat de morgen komt, maar het schijntje licht valt weer weg, de duisternis wordt dieper. Opeens, zo onmerkbaar dat je je afvraagt hoe het mogelijk is, hangt er een soort parelglans in het oosten. Langzaam pieken daar kleuren en stralen uit. Uit dat alles rijst dan eindelijk de rode bol van de zon, die zich voetje voor voetje naar de trans van de hemel schijnt te drijven. Als u een dergelijke morgen hebt meegemaakt, hebt u ook de grote verandering gezien: van de natuur, van de kleuren, van het leven. Wanneer het eerste valse morgenlicht komt, wordt het wat onrustiger in de natuur. Het is, alsof de vogels in hun slaap beginnen te piepen. De wind steekt even op en sterft meestal meteen weer weg. Er is even leven en het diepe donker, dat op dit korte ogenblik volgt, is niet zo verlaten meer. Wanneer die kleuren komen, zie je de wereld van minuut tot minuut veranderen. De nevel krijgt een andere tint, het groen van de bomen krijgt heel andere kleurwerkingen. De hemel zelf lijkt soms wel een palet waarover 20 verftubes tegelijk uitdruipen.

Zo is het nu bij ons ook: de kracht van het wordende licht berust in ons allen. Wanneer dit licht werkzaam wordt, begint het meestal met een flauwe schemering, dan denken wij: Nu hebben wij het eindelijk gehad, nu gaat het beginnen. Tegen de tijd dat wij dit tevreden tegen onszelf hebben gezegd, is het weer donker. Dan valt het weer weg en zeggen wij tot onszelf: wat is er nu weer met mij aan de hand? Dan begint er in het leven, vooral wanneer je mens bent, een heel wonderlijk spel. Misschien herinnert u het zich nog wel, want de meeste mensen maken zo iets in hun leven wel mee. Opeens krijgen woorden een andere betekenis. Je hoort de gekste dingen en het lijkt wel, of met elk woord allerhande sleutels in jezelf worden omgedraaid. Je kunt er niets aan doen, maar steeds weer komen er schokken en steeds weer is het of de wereld een beetje verandert. Tegen de tijd dat je dan denkt: nu zullen wij beginnen, is dit alles alweer voorbij. Dan zit je met een nuchtere, kale wereld en moet je maar zien wat je daarmee doet. Dan begin je meestal pas werkelijk te werken.

Wanneer in ons de kracht van het licht werkt, worden wij beroerd door allerhande invloeden van buitenaf. De kleur komt a.h.w. in ons leven. Maar die kleur is geen permanente waarde. Vandaag hebben wij een bepaalde eigenschap in onszelf ontdekt en morgen zijn wij deze - bij wijze van spreken - alweer kwijt. Vandaag hebben wij een geloof, zo vast dat je er huizen op kunt bouwen en morgen zakt het alweer in elkaar als een niet goed opgesteven gelatinepudding. Dan zeggen wij onszelf: ben ik nu werkelijk zo veranderlijk? Het antwoord is: neen, dit is alles deel van een proces, dat zich in ons afspeelt. Wij kunnen niet onmiddellijk en geheel de waarheid zien. Ook wanneer in ons een verlichting optreedt, kunnen wij niet meteen met de werkelijkheid leven.

Laat mij het eenvoudig stellen: Het licht komt in ons en daarmee een innerlijke verandering en zelfs zekerheid. Maar wanneer wij nu verzekeringsagent zijn en beseffen dat dit zinloos lijkt, zo houden wij nog niet onmiddellijk op met het afsluiten van polissen. Wij zoeken dan alleen voor ons zelf een andere rechtvaardiging om met het oude door te kunnen gaan. Dat is wel duidelijk.

Op precies dezelfde wijze proberen wij steeds weer onze oude gewoonten, relaties, tradities te rechtvaardigen, wanneer wij beseffen dat dit niet meer goed voor ons zijn. Zoals wij steeds weer proberen te vermijden dat wij tussen twee verschillende wegen en waarden een keuze moeten doen. Wat dat betreft: willen wij hebben, hebben, hebben. Wij gedragen ons in het leven gemeenlijk als kinderen voor een sinterklaas-étalage: wij zouden alles wat er in de winkel is en nog meer willen hebben. Wij beseffen, dat het er om gaat slechts enkele zaken in het leven te zien en waar te maken; dingen die voor ons wezen werkelijk waardevol zijn, die voor onze ontwikkeling werkelijk betekenis hebben. Dit is belangrijk om in onszelf een begrip te krijgen van de enkele punten en zaken, die buiten ons in de kosmos bestaat en waarmee wij kunnen werken, die wij in onszelf kunnen beschouwen als levend en veranderend en daardoor ook buiten ons kunnen beïnvloeden door leven en verandering.

Maar voor ons komt er een ogenblik dat de vele veranderingen in ons eigen wezen voorbij zijn. De wonderlijke gaven, profetieën, die men in een dergelijke periode steeds weer vinden kon, kende, sterven a.h.w. af. Maar dan zit je wel met een wereld, waar je geheel anders tegenaan ziet. Hierbij moet je niet vergeten, dat ook jij zelf anders bent geworden dan je was, voor het licht in je tot ontwikkeling kwam. Het leven is eenvoudig anders geworden. De kilte van de nacht is inderdaad voorbij, maar de warmte der zon brengt weer andere problemen, vergt een heel andere leefwijze en aanpassing. Je moet als mens ook dan nog proberen met het levende licht te werken, er voor jezelf iets uit op te bouwen. Maar besef wel, dat je niet kunt bouwen met het licht zelf. Je kunt slechts je krachten aan 't licht ontleen en met de krachten, die je hebt: plus de mogelijkheden tot erkenning, die het licht je geeft, iets tot stand te brengen. Daarom wordt Horus in bepaalde filosofieën niet slechts als de heer van 't vuur aangesproken, maar ook wel genoemd: Sleutel tot de poort der werkelijkheid. Dit is een heel oude uitdrukking, die reeds gebruikt werd rond 1400 v. Chr. Bij een bepaalde inwijdingsceremonie is het reeds dan gebruikelijk Horus aan te roepen en zijn beeld te tonen als Sleutel der Werkelijkheid.

Misschien zouden wij dit voor onszelf ook eens kunnen doen. Ik bedoel daarmee niet dat wij vreemde goden moeten gaan aanroepen, want die vreemde goden zijn uiteindelijk maar namen. Wij moeten voor onszelf eens werkelijk roepen naar de kracht en het wordende licht in onszelf, dat niet alleen maar iets is om op te beroepen of je op te beroemen, maar iets kan worden, waarmee wij gaan leven en zo in staat worden gesteld het volle licht van een onverhulde werkelijkheid omtrent onszelf en het zijn te aanvaarden.

Voor mij zit er in een bewustwording altijd weer een tragisch element ook. Want een mens die zich bewust wordt, wint de werkelijkheid, maar hij verliest daarbij maar al te vaak zijn dromen. Dromen zijn figmenten van de werkelijkheid, die buiten hun oorspronkelijk verband zijn geplaatst. Wanneer wij dit beseffen, zullen wij zien dat elke droom die wij ooit droomden, in de werkelijkheid wel degelijk bestaat. Maar wanneer wij dit niet kunnen beseffen, zo hunkeren wij voortdurend terug naar het verleden. Dan willen wij steeds weer teruggrijpen naar dat, wat wij eens geweest zijn, of vooruitlopen op wat wij zelf in een nabije of verdere toekomst ooit menen te kunnen zijn. Wij moeten leren te leven met wat wij zijn. Wij moeten het licht observeren dat het leven verandert, dat de kleurtonen van emotie en leven steeds weer een nieuwe inhoud heeft. Wij moeten a.h.w. voor onszelf met wat er nu is een melodie componeren, die verder kan lopen in een steeds zich wijzigende toekomst. Wij moeten niet proberen het oude in te bouwen in onze vernieuwingen, wij moeten gewoon trachten uit het oude het nu bruikbare te nemen en daarmee het nieuwe tot stand te brengen.

Ik heb u zo even verteld over het huis aan de Theems, dat zo groot en verward werd, doordat eenieder eraan toevoegde en niemand dorst af te breken, zelfs al wist men niet meer wat men met de oude delen zou moeten beginnen. Nu staat er in Middle-Essex een fantastisch stijlhuis, dat vroeg 1800 werd gebouwd. Het werd opgetrokken uit oude stenen, waaronder vele die eens behoorden tot een oude abdij, die in die buurt rond 1000 werd opgetrokken. Men heeft daar het oude verwerkt tot het nieuwe. Wij bewonderen in deze dagen de schoonheid van vorm, die dit huis kent. Maar het is door zijn bewoners daarom nog niet heilig verklaard. Zij hebben niet gezegd: laat ons het maar met kaarsen doen, want breken, om elektra aan te leggen, is zonde.

Achter de oude gevel kun je nu de modernste keukens vinden, de beste badkamers. Het oude is omgevormd en aangepast, zodat deze oude schoonheid toch kan beantwoorden aan de meest moderne eisen. Ik dacht, dat wij dit eigenlijk ook met onszelf zouden moeten doen. Wij moeten onze bereikingen en dromen van gisteren niet verwerpen, maar moeten die gebruiken als de specie, waarmee wij onze mogelijkheden van heden tot één geheel vormen. Wij moeten niet steeds meer uitbouwen wat wij zijn, wij moeten eerder normaal groeien en veranderen. Ons besef kan niet stil blijven staan. Ons wezen misschien wel. Ons besef en onze wezensinhoud omvat steeds meer, dat weet ik wel. Maar dan dient het reeds in het ik bestaande te worden geïntegreerd met het nieuwe, waarbij elke integratie op zich betekent, dat het geheel van verhoudingen en relaties in het oude gewijzigd worden. Het geheel gaat niet teniet, maar wordt opnieuw gerangschikt tot een nieuw harmonisch geheel. Ik dacht dat wij dit zouden moeten bereiken, of tenminste moeten proberen na te bootsen, door steeds weer van vandaag uit te gaan.

Onze vraag dient niet te zijn: wat was ik gisteren, wat openbaarde zich gisteren aan mij? Zij dient te luiden: wat ben ik, wat kan ik, wat openbaart God mij vandaag. Belangrijk is nu voor mij alleen, wat er vandaag in mij gebeurt, welke kleur mij vandaag aanspreekt. Dit zijn de dingen die werkelijk betekenis hebben, waarop je antwoord kunt geven vanuit jezelf met al je licht, al je kracht, zover als je die maar vinden of ontlenen kunt aan het werkelijk bestaande. Dan verandert alles voortdurend en het beeld, dat in je leeft, verandert zo goed als de harmonie, die in je bestaat. Maar de relatie met je wereld blijft in zekere zin gelijk. Zoals de magie niet zonder meer stelt, dat een recept, dat een enkele maal gewerkt heeft, altijd moet werken op gelijke wijze. De magische leringen van hogere orde stellen, dat je innerlijk wezen de wereld buiten je weerspiegelt en zo je een mogelijkheid tot beheersing geeft. Een enkele maal volgt hierop zelfs: aangezien de wereld steeds verandert en ook jijzelf steeds verandert, zullen recepten alleen werken, wanneer zij mede voortkomen uit de harmonieën en het besef van een bepaald ogenblik in de tijd, waarop je er mee werkzaam wilt zijn.

Dat is dan in feite alles, wat ik wilde betogen: U verandert, aanvaardt die veranderingen en vindt zo steeds weer een nieuwe harmonische band met Al en leven. Mogelijk heb ik het erg ingewikkeld of erg droog gemaakt. Ik heb tenminste wel na afloop horen zeggen: die esoterie van de orde is vaak meer een onsamenhangend geklets. Eerlijk gezegd hebt u wel eens gelijk: esoterie is vaak redelijk gezien wat onsamenhangend en om duidelijk te maken, wat je wilt zeggen, is er vaak een hoop geklets ook nodig. Waarom? Je kunt werkelijke esoterie niet alleen in woorden vangen. Dat is juist de ellende. Maar ik heb mijn best gedaan om duidelijk en niet te vervelend te zijn. Indien u nu, op hetgeen ik gezegd heb in wilt gaan, geef ik u daartoe alle gelegenheid.

Reactie: U sprak van een weerkaatsing. Ik dacht aan de spiegel als symbool daarvan.

Antwoord: Een symbool is altijd datgene, waarin je een waarheid wilt zien. Het is een grondvorm, waarvan je gebruik maakt om iets wat in je leeft, gestalte te geven. Dat is zelfs een magisch principe. Maar een spiegel? Wanneer ik in de spiegel kijk, zie ik inderdaad mijzelf. Maar ik zie mijzelf met eigen ogen en daar schuilt de ellende. Ik zie de werkelijkheid niet, maar slechts mijn denkbeeld van datgene, wat volgens mij de werkelijkheid zou moeten zijn.

Reactie: Maar je kijkt naar de werkelijkheid, bedoel ik...

Antwoord: Zelfs dan. Omdat het spiegelbeeld uiteindelijk niet alleen door de spiegel bepaald wordt, maar mede en vaak vooral ook door degene die in de spiegel schouwt. Het is de schouwer die volgens mij bepalend is. Van mij uit zou ik overigens willen stellen: gebruik een dergelijk symbool maar rustig, zolang je er wat aan hebt. Maar begrijp wel dat het heel iets anders is in jezelf een beeld te verkrijgen van iets, wat werkelijk bestaat en in de kosmos betekenis heeft - van het hoogst goddelijke licht tot een madeliefje toe - en dan te zeggen: Zo moet het zijn, zo is het in mijzelf, zo moet het in de wereld voor mij ook zijn. Dat is nog iets meer dan alleen maar in de spiegel kijken. Ik weet het wel: U gaat uit van het "ken uzelve". Maar vergeet daarbij niet, dat er geen twee, maar drie zuilen zijn. Op de boog, die dezen bekroont, steelt de zuil van de werkelijkheid.

Ook een mooi symbool, dat overigens rond 1490 voor het eerst werd gebruikt. Het werd toen voor de eerste maal getekend.

Vraag: Men ziet Horus altijd afgetekend met het ankh-teken. Is dat een symbool van de werkelijkheid?

Antwoord: Het ankh-teken is het kruis van het leven, maar gelijktijdig een sleutel voor de poort tussen de menselijke wereld en de wereld van de eeuwigheid, de wereld van de goden. Ik zei u reeds dat Horus voor sommigen de sleutel tot de werkelijkheid was. Zoals in vele gevallen blijkt hier, dat de "verborgen eigenschap" toch door de gehanteerde symbolen in de godsvoorstelling tot uiting komt. De ankh op zich is een kruis, waarin de eeuwigheid wordt weergegeven als de cirkel, de afronding, waarin alles bevat is, wat voor ons alleen nog maar op de kruising kenbaar is: een T-kruis onder de cirkel, dat voor de mens de uitdrukking vormt van de wereld, waarin hij leeft. Of het in het verleden oorspronkelijk zo filosofisch bedoeld is, weet ik niet. Ik kan alleen putten uit bronnen, die tot rond 1900 v. Chr. reiken.

Indien u commentaar van een ander wilt horen: een denker sprak over de ankh eens als volgt: Oneindig is het leven als de zon, een levende kracht, die uitstraalt op de wereld, waaruit bewustzijn komt. Zo leert de zon in ons en wij, die haar symbool hanteren, keren onszelf tot de zon, lerende haar wereld te aanvaarden.

Voor de man was de cirkel de zon, iets, wat wij eerder als Al-kracht of kosmisch licht plegen aan te duiden in deze tijd. Deze cirkel brengt de wereld a.h.w. tot stand, waaruit de lijn van het ik wordt geprojecteerd - een neergaande lijn, de incarnatie. Beseft men zichzelf als zodanig en ziet men de wereld, de horizontale lijn, dan openbaart het geheel de eeuwigheid, plus haar uitingen en krijgt alles zijn werkelijke zin. Magisch wordt de ankh overigens ook gebruikt en wel als symbool van heerschappij over de goddelijke wereld en banden met deze wereld. Vandaar, dat menige farao met een ankh wordt afgebeeld.

Vraag: Strooit men ook niet ankh-tekenen over de mummie?

Antwoord: Inderdaad. Wat ook begrijpelijk is: men wil het eeuwige leven wekken voor de ziel door deze symbolen en zo voorkomen, dat de Ba op aarde al te levendig wordt. De Egyptenaren deden alles om hun doden voor verval te bewaren. Want, zo meenden zij, wanneer zij niet in staat zijn tot de wereld van licht in te gaan, dienen zij toch een schuilplaats op de wereld te vinden. Omdat een mummie alleen vaak niet voldoende leek, maakte men afbeeldingen van de persoon, in bepaalde verhoudingen en aan een bepaalde stijl gebonden.

Dit verklaart tevens, waarom tijdens de regering van de Amondienst in de kunst een vast schema overheerst bij alle figuren. Men meent, dat de geest dan daarin ook een woning zou vinden. De Egyptenaren geloofden daarin zo vast, dat, wanneer iemand een voorganger op een minder nette wijze opvolgde, hij zo snel mogelijk alle naam cartouches liet weghakken en de beelden die de ander voor zich had opgericht, deed verminken of vernietigen om te voorkomen, dat de Ba een goede woning op de wereld zou vinden, van waaruit deze zich kon wreken. Vele egyptologen zien overigens deze kant van de zaak over het hoofd en menen eerder dat dergelijke maatregelen een politiek karakter droegen. Maar zij werden wel degelijk veroorzaakt door bijgeloof.

Vraag: Hoe is het denkbaar dat Horus de zoon is van Isis, de aarde, en toch als god van licht optreedt?

Antwoord: Hij is tevens de zoon van Osiris, de weder opgestane. Dan nog is het geheel misschien niet erg logisch voor u, maar u moet bedenken dat men in die lagen elk verschijnsel afzonderlijk bezag. Ik kan niet de gehele geschiedenis hier ophalen, maar Osiris is de vernietigde, die is herrezen, dankzij Isis. De herrezen Osiris, die tezamen met Isis Horus voortbrengt, is dus geen menselijke macht meer. Hij is onttrokken aan alle beperkingen en brengt in Horus zo uit de aarde de sleutel voort, die voor de mens werkt. Vaak wordt gesteld, dat een mens met Osiris eerst werkelijk contact zal kunnen hebben, wanneer hij dood is. Vandaar waarschijnlijk dat bij begrafenisdiensten e.d. de ziel van de overgegangene wel wordt aangesproken met: Gij, herrezen

Osiris. Horus heeft dan ook in het volksgeloof een soort functie als middelaar. Horus is bereikbaarder.

Overigens is het misschien voor de verhoudingen relevant, dat Horus niet als de macht zelf wordt aangesproken, maar als de uiterlijke vertegenwoordiger, de bringer van het uiterlijke verschijnsel van macht - een soort openbaring van de goddelijke macht. Hij is kennelijk uiting, wanneer hij wordt aangesproken als de bode van het wordende licht, maar treedt in zijn eigen recht op als heer van het vuur. In dit verschijnsel, dat voor velen een aardse weerkaatsing is van de kracht van de zon, heeft Horus dus een eigen machtsbereik gekregen.

Opgemerkt zij, dat wij dergelijke wonderlijke relaties en verhoudingen tussen godsfiguren in de oude pantheons vaak aantreffen. Waarmee wij een ogenblik nogal diep in de grondslagen van de Egyptische magie zijn gedoken. Waar je al niet terecht kunt komen, wanneer je vertrekt van een - volgens mij althans - geheel geestelijk onderwerp. Gelijktijdig kan dit dienen als een demonstratie van de stelling, dat mensen sterk geneigd zijn naar het verleden te grijpen. Maar het symbool van het verleden kan vandaag nooit meer op dezelfde wijze beleefd worden en zal nimmer meer de oude betekenis voor de mens verkrijgen. Wat dan een lesje is, dat wij zo aanvullend uit dit alles nog kunnen trekken.

Horus wordt voor ons eerder een probleem, een deel van een mythologie en is niet meer een symbool van een lichtende werking zonder meer. Die lichtende werking bestaat overigens nog steeds en heeft nog steeds invloed op ons. Alleen spreken wij dan eerder over bv. de H. Geest of iets dergelijks, wanneer wij een optreden van deze kracht en haar inwerkingen willen aanduiden. Ik heb gekozen voor deze titel, omdat ik deze zeer attractief leek en volgens mij een dergelijk werken met beelden uit het verleden het geheel ook voor de toehoorders interessanter zal maken.

Overigens hoorde ik kortgeleden, dat men aanneemt dat de gemiddelde mens slechts rond 20 minuten na elkaar ingespannen kan luisteren, daarna is het met werkelijk toehoren afgelopen. Maar ofwel u bent geen gewone mensen, dan wel is de situatie werkelijk geheel anders, want uw aandacht is tot nu toe, en dat is heus wel wat langer, geboeid gebleven. Overigens was mijn opzet verder: door te grijpen naar het verleden is het soms mogelijk duidelijk te maken wat het heden in feite is. Ga ik uit van de stellingen die in het heden bestaan en gebruik ik daarbij beelden uit het heden, zo zal een mens vaak de conclusies in de toekomst willen projecteren. Maar wij hebben met het heden te doen, met het wordende licht van vandaag, werkzaam in elke mens. Wij hebben te maken met een verandering, waaraan niemand zich kan onttrekken, maar die voor degene, die deze beleeft, ook gelijktijdig een mogelijkheid tot bewustwording inhoudt. Voor de mens betekent een dergelijke verandering ook de mogelijkheid in zich een nieuwe, mogelijk meeromvattende harmonie met waarden uit de kosmos te vinden.

Dat heb ik uit willen beelden. Maar mogelijk vindt u, dat ik in meerdere opzichten gefaald heb. Toch hebt u de denkbeelden volgens mijn waarnemingen wel kunnen opnemen. Ik heb gehoord, dat dit alles in schrift wordt weergegeven. Daarom zou ik hen die niet tevreden zijn met mijn wijze van uitleggen, voor willen stellen dit onderwerp voor zich te herschrijven en wel zo, dat het volgens hen geheel duidelijk en logisch is. Bij dergelijke pogingen zou er veel goeds en mogelijk zelfs iets wonderbaarlijks tevoorschijn kunnen komen. Want u zou dan gedwongen zijn zelf na te denken en deze gedachten ook weer overwogen te formuleren. Het is de moeite voor u overigens wel waard zoiets te proberen. Want of het eindresultaat nu veel primitiever dan wel veel wetenschappelijker wordt, één ding is zeker: u geeft dan uiting aan iets, wat u eigen is.

In ons gaat het licht voortdurend op. Maar wanneer wij naar buiten schouwen, zien wij het niet. In ons verandert de wereld voortdurend. Maar wanneer wij zo druk bezig zijn met alles wat er in de wereld moet veranderen, zien wij dit niet. Zodra wij echter geconfronteerd worden met onze eigen denkbeelden, met de processen die zich in ons innerlijk afspelen, zullen wij moeten ontdekken dat het licht toch werkelijk in ons aanwezig is en meer schoonheid en kracht bezit, dan wij ooit hadden verwacht.

Wil nog iemand het woord hebben? Anders ga ik besluiten.

Vraag: Op sommige ogenblikken is men geheel helder, op andere ogenblikken is men duf en ziet men niets. Hangt dat misschien samen met schaduwen uit de kosmos, rood licht e.d.?

Antwoord: Het past niet geheel in ons onderwerp, maar het is toch wel juist. Om het eenvoudig te zeggen: bij de mens is de balans in zijn lichaam, de juiste werking van bepaalde organen in dit lichaam, erg belangrijk. Er zijn bepaalde kosmische invloeden, onmeetbaar klein, maar toch voldoende om dit evenwicht bij vele mensen even te verstoren. Het is dus mogelijk dat je door een dergelijke werking je opeens duf voelt etc.

Maar wanneer wij bewust in onszelf dit licht hebben gevormd, waarover ik u sprak, zo zullen wij de invloed wel ervaren maar innerlijk reageren: Dit klopt niet, dit strookt niet met mijn harmonie. Dan ziet men nog steeds de wereld anders en reageert men nog steeds iets anders onder de optredende invloeden. Maar men ervaart dit niet meer als een duf zijn, doch richt zich eenvoudig anders t.a.v. de kosmos. In een dergelijk geval ontstaat door invloeden uit de kosmos dus wel afwisseling van belangstelling, wijziging van bepaalde reacties, maar niet meer een gevoel van afgescheiden zijn van de waarheid. Men zal nog steeds geïnspireerd kunnen reageren en lijdt niet onder de rioolstank van zelfminachting, die tijdens die dufheid zovele mensen omwasemt.

Reactie: Maar zelfs de grote mystici hadden daar last van. Zij waren soms geheel boven de levensgolf uit, dan zonken zij weer in de diepte en waren het licht geheel kwijt.

Antwoord: Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de bij de meesten van hen aanwezige drang, dit licht alleen buiten zich te zien. Je moet als mens leren tevreden te zijn met het licht dat op dit ogenblik in je bestaat. Dan kun je misschien soms ver boven het normale leven uitstijgen en zien, dat het licht in wezen anders is, maar je moet dan niet proberen die verandering mee te brengen en jezelf op te leggen. Dit is een fout die menige mens en ook menige mysticus maakt, omdat men het licht zich voorstelt als een algehele vervreemding van het heden en de werkelijkheid daarvan.

Ik heb in mijn lezing of lering juist getracht u duidelijk te maken: Wij dragen in onszelf een licht. In ons gaat dit licht op, in ons ontstaat de kracht van het licht en van het vuur. Dit is in overeenstemming met dat, wat wij zijn. Er is meer. Soms zien wij iets van dit meerdere, maar wij moeten eerst zelf leren leven en werken met datgene, wat wij zijn. Menige mysticus probeert juist te ontkomen aan hetgeen hij is. Je moet echter niet ontvluchten aan hetgeen je nu bent, maar juist beseffen wat er in je leeft, de kracht die in je bestaat om dan een harmonie te vinden tussen dit alles in je en de wereld.

Zo ontstaat 'n beheersbaarheid van je wereld en gelijktijdig een groei, een ontwikkeling in het ik, die steeds weer een vermogen geeft tot het aanvaarden van nieuwe harmonieën. Dit is dan wel een langzaam proces. Maar het is continue, terwijl de resultaten van bepaalde mystieke procedures mij eerder doen denken aan een soort yo-yo werking: een spel waarbij je omhoogstijgt om daarna prompt de modder weer in te duiken. Vergeef mijn oneerbiedigheid. Daarom meen ik: laat ons het maar wat langzamer doen en laat ons tevreden zijn, met hetgeen wij nu kunnen zijn en het licht dat wij nu in onszelf dragen. Maar laten wij dan wel trachten, dankzij dit licht, de wereld in onszelf duidelijker te beseffen en dit besef te gebruiken om in die wereld onszelf te zijn en uit te drukken, ook als deel van de oneindige kracht die wij in onszelf steeds weer vermoeden.

Indien u in uzelf mooie mystieke belevingen doormaakt, weest er gelukkig mee. Maar wanneer u dezen eens niet hebt: het gras is heus niet altijd groener aan de andere kant van de heuvels. Leef vandaag. Leef met de kracht van vandaag, leer het licht van vandaag aanvaarden zonder daarom te denken, dat morgen alles hetzelfde zal moeten zijn. Aanvaardt de steeds plaatsvindende veranderingen in jezelf, je bewustwording, je wereld en wezen, je gedrag en leer je gedragingen ook bewust te wijzigen, wanneer dit nodig is.

Dan bereik je een altijd weer erkennen van de harmonie tussen dat, wat je bent en dat wat de wereld rond je aan erkenbaars voortbrengt. Dat is alles, wat ik u wilde zeggen. Dank voor uw belangstelling. Ik wens u allen een goedenavond.

ESOTERIE

Goedenavond, vrienden.

Ook ik moet vandaag weer eens wat aan esoterie doen. Dat is mij al meer overkomen. Er is nu eenmaal personeelsgebrek, omdat er nogal velen van ons elders bezig zijn. Enfin, u weet wel hoe dat gaat. Ik dacht dan maar eens eenvoudig aan het begin te beginnen. Veel mensen beginnen liever aan het eind, maar dat eind blijkt dan ook meestal weer een begin te zijn.

Het leven van de mens is een kringloop, waarvan hij zich niet bewust wordt, omdat hij te veel in kringetjes draait met zijn denken om te kunnen beseffen, waar hij naar toegaat.

Iemand die naar bewustwording streeft, is iemand die op een vaak bijna wanhopige wijze tracht zich bewust te worden van datgene, wat hij reeds weet.

De waarheid is voor de mens gemeenlijk datgene, wat hij op het betreffende ogenblik toevallig denkt. Maar wanneer een mens zoekt naar de waarheid, zal hij eerst moeten leren de waarheid omtrent zichzelf te aanvaarden. Wanneer hij deze zeer moeilijke stap eenmaal heeft gezet, begint hij enig begrip te krijgen omtrent de werkelijkheden van zijn bestaan.

Menigeen, die in zichzelf esoterisch werkt, doet dit, omdat hij buiten zichzelf geen kans ziet successen te behalen. Wat een hele fijne, maar ook heel hatelijke opmerking is die meer waarheid bevat, dan menigeen lief zal zijn.

Hij, die in zichzelf successen behaalt, zal dit altijd naar buiten toe kenbaar uit moeten drukken. M.a.w.: esoterische bewustwording is een examen, dat bestaat uit theorie en praktijk. Het is op dit laatste deel dat de meeste examinandi falen. Willen wij een bewustwording doormaken, dan moeten wij niet beginnen met een poging zoiets als god zelf te zijn. God zelf is iets, wat wij toch nooit bereiken. Maar wanneer wij onszelf aanpraten dat wij dit kunnen bereiken, of zelfs maar benaderen, zijn wij blind voor de werkelijkheden van ons bestaan.

Het is misschien moeilijk om klein te beginnen. Zoek je mensen die bereid zijn minister-president te worden, dan krijg je vele aanbiedingen, maar zoek je straatvegers, dan is het moeilijk. Esoterie echter eist, dat je begint als straatveger met de mogelijkheid dat je bij goed werken het uiteindelijk nog eens tot minister brengt: voor ruimtelijke ordening of zo. En dat dan nog zonder pensioenregeling.

Ik geloof, dat ik hier een stukje van de waarheid te pakken heb, waar de meeste mensen over weg zien: Gewoon proberen, vandaag een beetje goed te zijn en de fouten, waarvan ik mij bewust ben, althans een beetje te herstellen, betekent meer voor de innerlijke bewustwording dan een langdurige meditatie over de hoogste krachten, die ik dan voor mezelf zal houden en voornamelijk gebruik om mijzelf te kunnen vertellen, dat ik het geestelijk dan toch maar ver geschopt heb.

Trouwens: let maar eens op hoe het gaat in de wereld. De mensen die het daar ver schoppen, schoppen het zover, omdat zij anderen schoppen en trappen. Dit nu is iets wat bij een geestelijke bewustwording niet aanvaardbaar is. Daarom kan men ook wel stellen dat innerlijke bewustwording niet gepaard pleegt te gaan met stoffelijke successen, wel met een meer menselijk leven.

Een mens is heel vaak een onmens, die pretendeert mens te zijn om zo zijn onmenselijkheden weg te kunnen verklaren met zijn menselijke taken voor de mensheid. Een werkelijk mens is echter iemand die, zijn verbondenheid met de mensheid beseffende, probeert als deel van die mensheid het ideaal van menszijn waardig te blijven zonder daarbij te vergeten dat niet de wereld alleen alles is, maar dat hij ook zelf nog steeds iemand is.

Hopelijk vindt u het niet erg om zo mijn visie lijn na lijn te krijgen. Ik vind het n.l. prettiger zo te spreken en ga dus nog even in dezelfde stijl verder.

De grootste innerlijke beleving die voor een mens mogelijk is, is de erkenning van de oneindigheid die deel uitmaakt van hemzelf, zelfs van zijn tijdelijk bestaan. Wanneer wij beseffen dat wij eeuwig zijn, kunnen wij ons eindelijk de weelde veroorloven ons de tijd te nemen om nu goed als mens te leven. De meeste mensen zijn druk bezig zich reeds nu iets voor de eeuwigheid op te bouwen. Dat is niet nodig, je krijgt daar als mens toch nog geen bouwvergunning. De eeuwigheid is. Wij moeten in harmonie zijn met die eeuwigheid. Daarom kunnen wij beter beneden bouwen en daarbij streven naar een zo grote harmonie met het hoogste, dat wij in onszelf erkennen, dat wij later deze harmonie steeds sterker ervaren en zo de woning kunnen betreden die voor ons in die eeuwigheid reeds bestaat.

Dat brengt mij op een commentaar dat sommigen mogelijk bitter zullen vinden, maar dat daarom nog niet minder waar is.

Er staat: In het huis mijns vaders zijn vele woningen. Wanneer wij de christenen horen, gedraagt God zich echter wel als een huisjesmelker en eist hoge huur, bij voorkeur in het collectezakje.

De werkelijkheid is zo: Er zijn oneindig veel wegen, volgens welke de waarheid benaderd kan worden. Zolang je nog niet in staat bent die waarheid te zien, zonder deze aan de weg te binden die men heeft gevolgd, zal men in de kosmische harmonie a.h.w. een eigen woning, een eigen thuis vinden. Maar het werkelijke thuis, de laatste bereiking, ontstaat eerst, wanneer wij alle muren van vooroordeel slechten, die ons tot op dat ogenblik van andere mogelijkheden tot bewustwording en andere fasen van ontwikkeling binnen die eeuwigheid hebben gescheiden.

Juist ja, er werd ergens kennelijk gebeld, al weet ik niet voor wie. Maar ik ben blij dat u het goed vindt. Ik vind mijzelf soms ook goed. Dat is 'n vorm van zelfbedrog. Daarvan ben ik mij wel degelijk bewust. Maar het geeft mij een aangenaam gevoel zoiets eens over mijzelf te zeggen. Bedrieg uzelf rustig, zolang u weet dat u dit doet. Maar doe het nooit te lang, want anders vergeet je, dat je jezelf bedriegt. Meen je, dat je de kosmos en elke wereld kunt bedriegen, maar je bedriegt zonder dit te beseffen, alleen jezelf. De rekening daarvoor komt dan tamelijk hoog.

Ik vind trouwens ook dat ik vanavond mijn mening eerlijk mag zeggen, zelfs al klinkt dat wat minder prettig voor sommigen. Ik verwonder mij altijd weer over vele dingen op de wereld. Zo verbaast het mij steeds weer te zien, hoe voor sommige mensen de godsvrucht in het gelaat schijnt te zetelen. Hoe langer het gelaat, hoe dichter bij God. Bij anderen zit de vroomheid kennelijk lager en komt zij vooral tot uiting in zwarte kousen.

Ik dacht dat God het leven is. Op het ogenblik dat je delen van het leven afwijst, wijs je volgens mij delen van God af. Je kunt nooit werkelijk met God leven, wanneer je zijn schepping verwerpt. Als je Gods schepping aanvaardt en God erkent in die schepping, zul je God overal vinden, waar je gaat. Waar of niet? Bovendien sta ik niet geheel alleen met deze bewering: Jezus stelde eens, dat men de Vader evengoed kon ontmoeten op de heuvelen van Samaria als in de tempel. Toen kregen de tempeloversten een halve beroerte - een hele konden zij zich waarschijnlijk niet permitteren. Zij stelden daarna luidruchtig, dat deze mens een gevaar was voor het volk en voor geheel het land. Menigeen, zich hechtende aan hetgeen hij beschouwt als het heilige en het heiligdom vergeet echter dat heiligdommen niet Gods aanwezigheid beperken, maar hoogstens kunnen doen realiseren, dat God aanwezig is bij mensen, die zonder dit niet aan God zouden

denken. Wanneer je sommige mensen hoort, is de wereld echter een soort geestelijke dierentuin, waarbij men in het kooitje, dat kerk heet, dagelijks God kunt gaan bezichtigen. Volgens mij is het omgekeerd: Wij bouwen ons van ons gelijk een soort apenkooi, waarin wij onszelf insluiten, om dan verder voortdurend gezichten te trekken tegen alles wat zich buiten beweegt, het verdoemende, omdat het niet met ons in dezelfde kooi schijnt te willen zitten. Wij beseffen kennelijk bovendien nooit, dat de geborgenheid van de kooi, die wij zo zeer op prijs stellen, in wezen een beperking is van de waardigheid, de waarheid en de werkelijkheid van ons wezen en leven.

Over mijzelf gesproken: Ik heb in het verleden naast geestelijke natuurlijk ook allerhande esoterische en vooral economische drijfveren gekend. Ik heb een keer geprobeerd aan een heel oude, goede pastoor die het kon hebben dat je wat terugzei in plaats van alleen eerbiedig te luisteren, iets duidelijk te maken. Ik sprak: Eerwaarde, wanneer ik potten en pannen verkoop, of veters, garen en band, dan vraag ik niet, welk geloof belijdt u, maar: wat kunt u betalen. Waarop hij ahum zei. Ik reageerde toen: u vindt dit misschien vreemd. Maar een rijke kan zich de weelde veroorloven God consequent te dienen. Een arme heeft het echter veel te druk met pogingen zichzelf redelijk in leven te houden. Mogelijk is dit iets voor degenen die missie bedrijven met godsdienst, menselijkheid, democratie e.d. Want volgens mij is dit 'n waarheid, die ook nu nog steeds geldt.

Ik wil niet te veel op mijn eigen vroegere ervaringen ingaan. Ik heb dit trouwens in het verleden reeds vaak genoeg gedaan. Toch zou ik er uren over kunnen vertellen, want achteraf vind ik mijn leven nog steeds boeiend en spannend - al dacht ik er vroeger anders over. Maar ik moet proberen esoterische wijsheid te verkondigen.

Er zijn mensen die niet geloven dat er licht is, zelfs niet op een stralende zonnedag, omdat zij zelf immers het knopje van het licht nog niet hebben omgedraaid. Er zijn mensen die niet geloven dat God werkt en aanwezig is om de doodeenvoudige reden, dat zijzelf nog niets hebben gedaan om dit te constateren, of waar te maken. Er zijn mensen die verontwaardigd zijn omdat de natuur zijn loop neemt. Zij menen dat de natuur aan de mens moet gehoorzamen. Ik meen echter dat de mens die niet tracht zelfs het licht in te schakelen, maar het ritme van licht en duister volgt, dat uit de krachten van de kosmos tot hem komt, gezonder leeft en wijzer wordt. Ik geloof dat degene die de waarheid aanvaardt, zoals deze voortdurend rond hem is, wijzer is dan degene die tracht waarheden alleen vanuit zichzelf te formuleren en te beheersen. Zoals ik meen dat degene die zichzelf als deel van het geheel beschouwt, ook ecologisch gezonder reageert dan degene die meent als mens hier ver boven te moeten staan.

Iets verbaast mij trouwens nog steeds: Ik zie overal mensen die proberen overal boven te staan. Gek genoeg schijnen die altijd weer erg wankel te staan. Zij vallen tenminste steeds weer over hun eigen hoogheid en breken dan geestelijk zo ongeveer hun nek juist als zij dachten afstand van alle anderen gewonnen te hebben. De mens is soms maar een simpel wezen - aanwezigen uitgesloten soms. U lacht, uw zelfkennis is dus kennelijk groot. Na deze vriendelijkheid over en weer terug naar de zaken. In ieder geval: een mens is een simpel wezen, dat zo zeer opgaat in hoge dromen, dat het vergeet zijn voeten te beheersen.

Wat ik nog verder wilde zeggen: Wanneer wij elkaar leren begrijpen en aanvaarden, zelfs al zijn wij het vaak niet eens, ja, elkaar juist om dit verschil in mening leren waarderen, zo hebben wij daarmee gelijktijdig een wijsheid van inzicht verkregen. Vele mensen gaan door de wereld, worden met grote kosmische waarheden geconfronteerd, maar zijn zo geborneerd, dat zij stellen: dit ken ik niet, dus dit bestaat niet. Wie respect heeft voor anderen, aanvaardt ook hetgeen afwijkt van zijn eigen mening en komt zo tot snelle bewustwording. Voor ons is het al heel erg belangrijk dat wij ervan uitgaan, dat alle dingen ergens mogelijk zijn. Want werkelijke bewustwording betekent ook beseffen dat alle dingen mogelijk zijn, maar dat wijzelf moeten leven met de dingen die voor ons ik waar worden. Wat diepzinnig is. De werkelijke bewustwording zal er verder van uitgaan dat een aanvaarding van al het mogelijke impliceert,

dat een harmonie met alles bereikbaar blijft, zolang men dit zelf erkent en zich baseert op eigen kracht.

En hiermee ga ik mijn poging tot het leveren van een esoterische bijdrage afronden.

Mijne vrienden. In ons leeft de werkelijkheid van ons ik. Over het algemeen weten wij dit goed verborgen te houden, maar soms komt er iets van die innerlijke werkelijkheid door alle uiterlijkheden heen schijnen. Er zijn ogenblikken dat onze rede het niet meer wint van onze waarheid. Maar dan moeten wij niet proberen die waarheid te gaan gebruiken als een nieuw argument in onze redelijke veronderstellingen en benaderingen, maar eerder gebruiken als een kracht die het mogelijk maakt uiterlijke wereld en redelijkheid op persoonlijke basis beter aan te passen, aan hetgeen wij innerlijk als harmonisch en juist aanvoelen.

Bewustwording is voortdurende verandering, betekent een voortdurende aanpassing aan al het mogelijke zonder daarbij ooit een innerlijk gevonden waarheid te verloochenen. Wie de kosmos aanvaardt, vindt zichzelf eerst terug in zichzelf, vindt daarna zijn betekenis weer in een functie van de kosmos, tot hij uiteindelijk zichzelf beseft als een deel van een kosmische werking, waardoor in de tijd zowel als buiten de tijd de waarheid van het bestaan tot uiting wordt gebracht.

Indien u geen commentaren hebt, wil ik nog even mijn spelletje met woorden spelen, waaraan ik ten onrechte steeds weer het begrip definitie verbindt. Welk woord wenst u te horen?

Vraag: Kunt u de oorlog tussen de Arabieren en Israël omschrijven?

Antwoord: Een strijd tussen stijfkoppen die hen beiden de nek zou kunnen breken. Een oorlog als deze zetelt in het gebrek aan plooibaarheid bij de mensen, die hun eigen gelijk boven alles stellen.

Inzicht: Datgene wat men verkrijgt, wanneer men zijn uitzicht omzet in begrip voor zichzelf, zo het falen en de mogelijkheden van zichzelf beziende en, uitziende naar de wereld, het verworven gezichtspunt gebruikt om eigen inzicht en uitzicht te verruimen.

Innerlijk licht: Het Licht, dat het mogelijk maakt de waarheid in alle dingen te lezen.

Synthese: Datgene wat gemeenlijk ontbreekt, wanneer de mensen uitvoerig spreken over hun weten. Synthese is het samenvatten van alle waarden op zodanige wijze, dat zij in onderling samenspel een geheel kunnen gaan vormen.

Innerlijk licht: Erkenning in jezelf, waardoor de waarheid kenbaar wordt en het gevoel van deze erkenning de werkelijkheid van het 'zijn' meer aanvaardbaar maakt. - Ik ben niet bang voor meerdere verschillende omschrijvingen.

Waarheid: Datgene wat wij beseffen, mits het door de werkelijkheid van 'zijn' en 'tijd' niet wordt tegengesproken. Maar daarmee kunt u niet veel doen, dus nog een andere: Waarheid is datgene wat overblijft, wanneer wij al onze illusies, pretenties en onze leugens terzijde stellen. Wat mogelijk harder aankomt, maar wel voor velen begrijpelijker zal zijn.

Woordenspel: Het samenvoegen van begripssymbolen op een zodanige wijze, dat anderen zich ermee amuseren en zo een speels element van de taal gebruiken om een bepaald punt te onderlijnen - zonder dat je ooit volledigheid mag pretenderen natuurlijk.

Vertrouwen: De overgave aan een ander, waarbij je jezelf het recht op kritiek ontzegt tot het ogenblik dat de feiten een verandering of vernieuwing van vertrouwen noodzakelijk maken.

Ledenvergadering. Ik zou voor u zeggen: rond 10% en vele overwegingen.

Tweede Kamer: Het politieke lichaam dat zich over een half procent van het volksinkomen zo druk maakt, dat men hoopt hierdoor het volk de rest van dit inkomen te doen vergeten, evenals het gebruik daarvan.

Kabinet: In Nederlandse zin: een soort misvormd dressoir versierd met vele idealen.

EEG: De pretentie een Europese gemeenschap te zijn terwijl men voortdurend kenbaar maakt, hoe Europeanen elkaar economisch gemeen proberen te behandelen.

Beste kamer: Dat vertrek, waar eens men zich steeds weer opgelucht voelt.

Een Eerste Kamer verschilt hiervan in inhoud niet veel. Dit immers is een instelling, waarin vele verdienstelijke mensen nog een behoorlijke verdienste krijgen voor beslissingen die alleen genomen worden t.a.v. hetgeen reeds besloten is, zo de gang van de democratische parlementaire structuur verdragende. Dit geeft dan de ambtelijke structuren de mogelijkheid zich tevoren zo aan te passen, dat zij hun zin door kunnen drijven ongeacht alle democratische beslissingen. Voor iemand die weet, hoe de zaken in elkaar zitten is dit zelfs een heel mooie.

Oplichter: Iemand die een ander lichter maakt, maar meestal niet van zorgen.

Lichtopsteker: In mijn tijd sprak je van een lantarenopsteker. Een lantarenopsteker is iemand die anderen weinig licht verschaft tegen een zo beperkt salaris, dat hij met nieuwjaar foien moet verzamelen. Een lichtopsteker zou volgens mij iemand zijn, die overal zijn licht probeert op te steken en dan zolang van het kastje naar de muur wordt gestuurd tot alle licht in hem gedooft is.

Meditatie: Innerlijke overweging, waardoor de mens zichzelf kan leren kennen, indien hij niet probeert zichzelf voor te houden dat hij een andere werkelijkheid ontmoet, waarin hijzelf van geen enkele betekenis is.

Niets: Datgene wat menigeneen voelt te zijn, juist wanneer hij pretendeert heel veel te betekenen. Ik zou ook kunnen zeggen: niets is een gaatje in het iets, dus is niets iets, dankzij het feit, dat er iets is, waardoor niets tot uitdrukking kan komen.

Scherpzinnigheid: Meestal het messcherp hanteren van de gedachten op een wijze, waardoor het resultaat zinnig lijkt te zijn, maar men vreest zich zelfs aan de woorden te snijden.

Stompzinnigheid: Een gedragsmode, die veelal onder het mom van zinnige ontspanning wordt opgediend.

Inspiratie: Is de startmotor voor de transpiratie, tenminste wanneer je er iets mee wilt doen.

ODV: Een voortdurende poging verdraagzaamheid tot stand te brengen zonder daarbij een eigen mening terzijde te stellen, of jezelf als deurmat aan anderen aan te bieden. Deze neiging heeft het aanzijn gegeven aan een Orde der Verdraagzamen, waarin de verdraagzaamheid soms wel ver te zoeken is maar desalniettemin steeds weer hervonden wordt.

Waarmee u zo langzaam wel het ergste hebt gehad. O, dank u voor het compliment. Ik heb werkelijk mijn best gedaan. Ik heb ongetwijfeld niet voor iedereen het beste gebracht. Maar daar het beste tegenwoordig een gecomprimeerde verzameling pleegt te zijn van wijsheden, die op zich al niet zo best zijn, meen ik toch, dat, u het beste gevende wat ik op dit ogenblik en onder deze omstandigheden u geven kon, voldaan heb aan de verwachtingen die ik zelf t.a.v. dit optreden heb gekoesterd, zodat ik nu alleen nog maar de hoop koester dat u het redelijk goed vindt.

Waarmee een einde komt aan mijn verbale speelsheid.

Maar u weet het toch wel: In mijn gewone doen kruid ik te grote zoetheid met bitterheden zuur als van citroen, zodat het al te zoete zich boven saaiheid weer verheft en door de mensen dan opeens weer als een werkelijk mogelijk iets voor het leven wordt beseft.

Nog een paar raadgevingen voor u: Loop niet al te hard van stapel in deze dagen, anders word je stapel en loop je jezelf voorbij, waarna het je een lange tijd zal kosten om jezelf weer te vinden. Laat ook de zorgen van morgen wachten tot morgen. Dan kun je vandaag de krachten verzamelen, waardoor je morgen je zorgen tot oplossing brengen kunt.

Mag ik u deze raad in alle ernst nog even meegeven? Dank voor uw gehoor dan.

Goedenavond.

d.d. 11 oktober 1973